

Hem?irelerde Dan??manl?k Becerileri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hem?irelerde Dan??manl?k Becerileri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22832>

Özet

Hemşirelerde Danışmanlık Becerileri Ölçeği (HDBÖ), 2019 yılında İknur Aydın Avcı ve Hatice Kumcaöz tarafından hemşirelerin sahip olduğu danışmanlık becerilerini psikometrik olarak geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir araçtır. Bu ölçek, hemşirelik mesleği kapsamında hastalarla kurulan ilişkilerde kritik öneme sahip olan danışmanlık becerileri düzeyini belirlemeyi hedeflemektedir. Geliştirme çalışması, ölçeğin yapı geçerliğini ve iç tutarlılık güvenilirliğini kanıtlamak üzere yürütülmüştür.

Anahtar Kelimeler

Hemşirelik, Danışmanlık Becerileri, Ölçek Geliştirme, Geçerlik, Güvenilirlik, Faktör Analizi, Psikometri, Sağlık

Yazarlar

İknur Aydın Avcı, Hatice Kumcaöz

Amaç

Ölçeğin temel amacı, klinik ve akademik ortamlarda görev yapan hemşirelerin, hasta bakım ve sağlıkta teviki süreçlerinde kullandıkları danışmanlık becerilerinin yeterlilik düzeylerini objektif bir biçimde değerlendirmektir. Bu değerlendirme, hemşirelik eğitim programlarının geliştirilmesine ve hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesine önemli katkılar sağlamaktadır.

HDBÖ, özellikle hasta eğitimi, psikososyal destek sağlama ve etkili iletişim kurma gibi alanlarda hemşirelerin güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerini ortaya koymak üzere tasarlanmıştır. Bu sayede, hemşirelik hizmetlerinin kalitesinin artırılması hedeflenmiştir.

Yapı

Hemşirelerde Danışmanlık Becerileri Ölçeği, hemşirelerin profesyonel rollerini yerine getirirken sergiledikleri bilişsel, duyuşsal ve davranışsal danışmanlık yeterliliklerini ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir. Ölçek, genellikle hemşire-hasta ilişkisinin kalitesini etkileyen temel becerileri (örneğin; aktif dinleme, empati, problem çözme ve geribildirim sağlama) kapsamaktadır.

Ölçeğin yapısal özellikleri, danışmanlık sürecinin farklı amaçlarına odaklanan alt boyutlardan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar, hemşirelerin danışmanlık rollerini ne kadar etkili bir şekilde üstlendiklerini ve bu rolleri uygularken karşılaştıkları zorlukları anlamada araştırmacılara ve eğitimcilerle derinlemesine bilgi sunar.

Geçerlik

HDBÖ'nün geçerlik çalması, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne kadar doğru ölçtüğünü kanıtlamaya odaklanmıştır. Geliştirme makalesinde (Avcı & Kumcaz, 2019) detayları sunulan geçerlik analizi kapsamında, ölçeğin yapı geçerliğini incelemek için çeşitli istatistiksel yöntemler kullanılmıştır.

Yapı geçerliği, genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile incelenmiştir. Bu analizler sonucunda ölçeğin teorik olarak beklenen faktör yapısına doğruladığı ve maddelerin ilgili alt boyutlar altında yeterli yük değerlerine sahip olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, uzman görüşleri alınarak kapsam ve görünüm geçerliği sağlanmıştır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirliği, ölçümlerin tutarlılığı ve kararlılığı değerlendirilerek amaçla incelenmiştir. HDBÖ'nün güvenilirlik analizleri, genellikle ölçeğin iç tutarlılığına ölçmeye odaklanmıştır.

Çi tutarlılık güvenilirliği, maddelerin aynı yapıyı ölçme derecesini gösteren Cronbach Alfa katsayısı ile hesaplanmıştır. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçeğin maddelerinin birbiriyle tutarlı olduğunu ve güvenilir bir ölçüm sağladığını göstermektedir. Ölçek geliştirme çalmasında elde edilen güvenilirlik katsayıları, HDBÖ'nün klinik ve araştırma amaçlı kullanıma uygun düzeyde olduğunu işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Hemfirelerde Danmanlık Becerileri Ölçeği'nin geliştirme sürecinde, ölçeğin temel psikolojik yapısını belirlemek amacıyla faktör analizi uygulanmıştır. Bu analiz, başlangıçta tasarlanan madde havuzundan nihai ölçek formuna ulaşılmasını sağlamıştır.

Uygulanan faktör analizi, ölçeğin çok boyutlu bir yapıya sahip olduğunu ortaya koymuştur. Bu faktörler, hemfirelik danmanlığına farklı yönlerini (örneğin, iliki kurma, değerlendirme, müdahale etme) temsil etmektedir. Faktör yapısının netliği ve teorik temellere uygunluğu, HDBÖ'nün yapı geçerliğine güçlü bir destek sağlamaktadır.

Araç

Test Type: Geliştirme (Development)

Format: Beşli Likert Ölçeği (Orijinal çalmasıda derecelendirme bilgisi eksik olduğu için, standart psikometrik uygulama olan Likert formatı varsayılmıştır). Derecelendirme formatı genellikle "Hiç

Kat?lm?yorum"dan "Tamamen Kat?I?yorum"a do?ru ilerler.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Hem?ireler

Age Group: Yeti?kin (Çal??an hem?ire popülasyonu)

Population Details: Klinik ve/veya akademik ortamlarda görev yapan profesyonel hem?ireler.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Hem?irelik E?itimi, Klinik Beceriler, Hasta Bak?m?, Psikososyal Destek, Cronbach Alfa, Ölçek Geçerlik, Ölçek Güvenirlik

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: ilknura@omu.edu.tr (Sorumlu Yazar ?lknur Ayd?n Avc?)

Correspondence Address: Belirtilmemi?tir (Olas?I?kla Eski?ehir Osmangazi Üniversitesi veya Ondokuz May?s Üniversitesi ile ili?kilidir).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2019

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar ?lknur Ayd?n Avc? ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Akademik ara?t?rmalarda kullan?m ?artlar? yazar?n iznine tabidir.

Kaynaklar

Avcı, ?. A., ve Kumca?iz, H. (2019). Hem?irelerde Dan??manlık Becerileri Ölçe?i'ni (HDBÖ) geli?tirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çal??ması. **Eski?ehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, 20,(Özel say?), 873-884, doi:10.17494/ogusbd.

Sorumlu Yazar ?leti?im: ilknura@omu.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: [hemsirelerde-danismanlik-becerileri-olcegi-toad.pdf](#)

Hemfirelerde Danmanlik Becerileri Olçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Olçek maddeleri kaynak erikte sa?lanmam?t?r. Olçek maddelerine eri?im için orijinal akademik makaleye ba?vurulmas? veya sorumlu yazar ile ileti?ime geilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM